

Europoslanec Ivan David: Kolik času zbývá do středomořské války?

- CZ24 News | 26. června 2020

TURECKO: Po telefonátu mezi tureckým prezidentem Recepem Erdoganem a US prezidentem Donaldem Trumpem zaútočila turecká armáda a její pomocné džihádistické sbory na třech frontách. Turecké stíhačky F-16 bombardovaly široký pás země. Od cílů v Kurdistánu, který vyhlásil nezávislost v roce 2017, přes oblasti v Iráku až po město Kámišlí v kurdské oblasti Rojava na severu Sýrie. Turecká armáda rovněž podle agentury Al-Hadath ostřelovala raketami pozice Syrské arabské armády (SAA) u města Saraqib na hranicích syrské provincie Idlib.

Podle řeckého serveru pronews.gr včera došlo i k bojům západně od libyjského města Sirte, které je bránou ke druhým největším ložiskům ropy v zemi. Město před 2 týdny v bleskovém útoku dobyla turecká armáda s podporou džihádistů z vlády národní dohody (GNA). O několik dnů později Turky a džihádisty z města vyhnal protiútok Libyjské národní armády (LNA), které velí polní maršál Chalífa Haftar. Nyní se obě strany ostřelují ve vzdálenosti asi 90 km západně od města.

Egyptský ministr zahraničí Sameh Shoukry včera podle libanonské agentury oznámil, že egyptská armáda byla opět uvedena do stavu plné bojové pohotovosti. „Sirte je červená čára, přes kterou Egypt nenechá tureckou armádu přejít. Pokud teroristé z GNA s podporou turecké armády vstoupí do Sirte egyptská armáda vstoupí do Libye a pomůže LNA teroristy vyhnat“, řekl egyptský ministr v rozhovoru pro Al-Masdar.

Podle řeckého webu pronews.gr se na západě od Sirte hromadí turecká vojenská technika. Další tanky, děla a bojové vrtulníky na frontu přiváží lodě vypravené z Turecka. Embargo OSN zakazující vývoz zbraní do Libye už nesabotují jen turecké lodě. Včera na pozice před Sirte dorazily obrněné transportéry, které do západní části Libye, ovládané džihádisty samozvaného „premiéra“ Faíze Sarrádže, přivezla nákladní loď plující pod vlajkou Tanzánie. Tento konvoj se o víkendu pokusila prohledat francouzská fregata. Od záměru ji „odradilo“ zamíření protilodních raket z tureckých fregat, které náklad zbraní doprovázely.

Ostatní lodě pod vlajkou EU, které v rámci operace IRINI předstírají „vynucování“ embarga na vývoz zbraní do Libye, francouzskou loď ponechaly na pospas turecké přesile. Po tomto incidentu francouzský prezident Emmanuel Macron v rozhovoru pro agenturu Reuters uvedl, že střet mezi tureckými vojenskými plavidly a francouzskou fregatou potvrzuje jeho názor, že NATO je ve stavu mozkové smrti. V rozhovoru dále uvedl, že „Turecko hraje v Libyi velmi nebezpečnou hru“. Režim prezidenta Recepta Erdogana odpověděl pozatýkáním řady opozičních aktivistů, kteří byli obviněni ze špionáže pro Francii.

Dílčí zprávy naznačují, že v jižním a východním středomoří se schyluje k velkému mezinárodnímu konfliktu. Francie včera do oblasti vyslala další vojenské lodě. Připravuje rovněž opětovné vyslání letadlové lodi Charles de Gaulle, která se před časem musela vrátit do přístavu kvůli vypuknutí epidemie COVID-19 na palubě.

Podle Al-Masdar včera do Středozemního moře skrz turecké úžiny Borspor a Daradanely propluly ponorky 4. samostatné podmořské brigády ruského námořnictva. Na hladině konvoj označovala ponorka Rostov na Donu, o níž je známo, že byla nedáno přezbrojena k nesení nejmodernějších raket Kalibr. Včera ještě nebylo jasné kam ruské ponorky plují. Libanonská agentura tipovala buď Libyi nebo Sýrii. V článku bylo připomenuto, že ruská armáda rakety Kalibr již v minulosti nasadila na

podporu SAA, která je věrná prezidentu Bašáru Asadovi. Syrská vládní vojska právě finišují přípravy na dobytí provincie Idlib, kterou s tureckou podporou ovládají džihádisté z Islámského státu.

Ve Středomoří proti sobě fakticky stojí dvě vojenská uskupení. K paktu proti turecké expanzi se včera oficiálně připojila i Sýrie. Asadův ministr zahraničních věcí Walid al-Muallem včera na konferenci Ligy arabských zemí (LAS) veřejně potvrdil přistoupení k protiturecké koalici. Alianci proti turecké agresi uzavřely Řecko, Kypr, Francie, Egypt a Spojené arabské emiráty. Do spolku se započítá i Haftarova LNA. Minulý týden se k paktu připojil i Izrael.

Turecko ve válce proti LNA - a tudíž i v ambicích odebrat Řecku ostrovy ve středomoří - podpořilo vedení NATO. Generální tajemník NATO Jens Stoltenberg minulý týden prohlásil, že NATO podporuje Sarrádžovu vládu, která je fakticky tureckým protektorátem. Sarrádž s tureckým prezidentem Erdoganem podepsal smlouvu o rozdělení ložisek ropy a zemního plynu v podmořském pásu mezi Haftarem ovládanou částí Libye a Tureckem. V tomto pásu je řada obydlých řeckých ostrovů.

Situace uvnitř NATO je z velké části nejasná. Po telefonátu mezi Erdoganem a Trumpem turecký prezident vyhlásil, že se se svým protějškem dohodl na „budoucí spolupráci v Libyi“. Trump prý měl Turecku přislíbit podporu v podpoře Sarrádžovy vlády. Zatím není jasné v jaké podobě. Tedy zda se US Army zapojí do bojů proti Haftarově LNA, nebo jestli se spokojí s logistickou a zbrojní podporou jako Německo.

Náš západní soused je podle kurdského novináře působícího v SRN Jana Jessena největším dodavatelem zbraní Turecku. A to již třetím rokem po sobě. Turecko ze zároveň největším odběratelem německých zbraní. A to dlouhodobě. Zde stojí za to připomenout, že německá kancléřka Angela Merkelová projevila zájem o Sarrádžovu nabídku na udělení koncesí na těžbu ropy a plynu. Premiér džihádistické vlády nabízel libyjské koncese i italskému premiérovi Giuseppe Contemu, který je však odmítl. Ve stejné oblasti již italská firma ENI má spolu s francouzským TOTALem platnou licenci na těžbu od řecké vlády. Jde totiž o mořské dno kolem ostrovů, které jsou součástí Řecka.

Znalci oblasti se dost často shodují v názoru, že po skončení letní turistické sezóny, kterou chtějí využít k získání peněz obě strany, hrozí vypuknutí velké středomořské války.

Ivan David